

Riktlinjer

Bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL)

Ärendenummer SOC 2020/29

Dokumentinformation

Fastställt av Socialnämnden, 2020-11-18 § 123

Gäller från och med 2020-11-18

Implementeras av Socialförvaltningen

Ersätter Riktlinjer för bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL), SN § 34 2020-03-25

Framtaget av Ingela Jeppsson, enhetschef

Innehåll

Inledning.....	6
Riktvärde för att handlägga ett ärende av ekonomisk karaktär.....	7
Övergripande anvisningar.....	7
Barnperspektivet.....	7
Rutiner för hur barnperspektivet ska beaktas och redovisas.....	7
Vad gäller ansökan.....	7
Hur gammalt är barnet/barnen.....	7
Familiens totala situation.....	8
Beslutsmotivering/bedömning.....	8
Barnchecklista.....	8
Helhetsperspektivet.....	8
Anvisningar.....	9
Försörjningsstödet.....	9
Del 1.....	9
Justering av riksnormen.....	9
Del 2.....	9
Livsföring i övrigt.....	10
Skälig levnadsnivå.....	10
Handläggning.....	10
Metoder.....	10
Ekonomisk rådgivning.....	10
Överklagande.....	10
16 kap 3 § SoL, Övriga bestämmelser.....	10
Sökande grupper.....	11
Arbetskonflikt.....	11
Arbetslösa.....	11
Företagare.....	11
Hemnavarande barn.....	11
Kriminalvårdade och häktade.....	12
Makar/sambor.....	12
Medborgare från andra länder.....	13
Ensamkommande barn och ungdomar.....	13
EU/EES-medborgare.....	13
Nyanlända anvisade personer.....	14

Nyanlända, inte anvisade personer	14
Utrikes medborgare som inte är asylsökande	14
Personer med utvisningsbeslut	14
Missbrukare	15
Sjukskrivna	15
Studerande	15
Värnpliktiga	16
"Tågavhoppare"	16
Riktlinjer A-Ö, 4 kap. SoL	17
A	17
Avgift till arbetslöshetskassa eller fackföreningsavgift.....	17
Advokat/rättshjälpkostnader	17
Akutboende.....	17
Arbetsresor/busskort	17
B	17
Barnomsorgsavgift.....	17
Barnomsorgsskuld	17
Barnvagn.....	18
Begravningskostnader	18
Bilnehav	18
Bostadskostnad	19
C	20
Cyklar	20
D	20
Dator	20
E.....	21
El.....	21
El-skulder.....	21
F.....	21
Feriearbete/skolungdomars arbetsinkomst	21
Fickpengar	21
Flyttning.....	21
Försäkring	22
Förebyggande barn-/ungdomsvård	22
G	22
Glasögon.....	22

H	23
Hemutrustning	23
Hemtjänst.....	23
Husdjur	23
Hyresgaranti.....	23
Hyresskulder/avhysning	23
I.....	23
Ideella skadestånd	23
Internet.....	24
J.....	24
Julklapp.....	24
K	24
Kapital	24
Barns tillgångar.....	24
Kläder	24
Kronofogden.....	24
Kvarskatt.....	24
L.....	25
Legitimationshandling	25
Livsmedel utöver riksnorm.....	25
Lån	25
Läkar-/sjukhusvård, medicinkostnad och sjukresor	25
M.....	25
Magasineringskostnad	25
R	25
Rekreation.....	25
S	26
Skulder.....	26
Spädbarnsutrustning	26
T.....	26
Tandvård.....	26
U	26
Underhållsstöd	26
Umgänges- och resekostnader	26
Utlandsresor.....	27
Ö	27

Överskjutande skatt	27
Övrigt.....	27
Normer för bedömning av skäligen kostnader	28
Inköp av hemutrustning 2020-01-24	30

Inledning

Handläggning och dokumentation under utredning och under verkställighet ska uppfylla kraven i SOSFS 2014:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av socialtjänstlagen (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Alla beslut om bistånd beslutade på delegation av socialnämnden ska grunda sig på ett beslutsunderlag. Beslutsunderlagets syfte är att identifiera orsaken till att den enskilde är i behov av den aktuella insatsen och vad som krävs för att behovet ska upphöra. Samtliga beslut ska grunda sig på en individuell bedömning av behov av insatser för att den enskilde ska uppnå skälig levnadsnivå. Bedömningen av skälig levnadsnivå ska utgå ifrån kriterierna:

1. Insatsens lämplighet
2. Brukarens motivation och vilja
3. Bedömning av kostnadseffektiviteten för den aktuella insatsen

Samtliga uppgifter, inklusive den enskildes egna uppgifter, som inkommit under utredning ska det finnas en kommunikation om med den enskilde. Vid beslut som berör barn eller barns nätverk ska beslut fattas enligt handlingsplan för Barnrättsarbete i Älmhult kommun och barnets rätt ska beaktas. Vid avslagsbeslut ska ett barnrättsbaserat beslutsunderlag alltid göras.

Rätten till bistånd regleras av socialtjänstlagen, SoL.

Socialtjänstens mål, 1 kap. § 1 SoL:

"Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grundfrämja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet
- jämlikhet i levnadsvillkor
- aktiva deltagande i samhällslivet

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet."

4 kap.1 b § För den som har fått försörjningsstöd under 6 månader i följd ska 25 % av inkomsterna av anställning inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd enligt 1 § (särskild beräkningsregel).

Den särskilda beräkningsregeln gäller under två år. Därefter måste kravet på att försörjningsstöd ska ha lämnats under sex månader i följd uppfyllas på nytt för att den särskilda beräkningsregeln ska gälla igen.

Den särskilda beräkningsregeln gäller inte inkomster som anges i 1 a § Lag (2013:421).

Riktvärde för att handlägga ett ärende av ekonomisk karaktär

När brukaren tar kontakt med socialsekreterare ska brukaren få en tid till socialsekreterare på ekonomienheten inom 14 dagar från den första kontakten. Behöver brukaren komplettera sin ansökan med handlingar ska hen göra det inom 5 dagar. Skulle socialsekreteraren ge längre tid för komplettering ska orsaken till detta tydligt dokumenteras i brukarens ärende. Kommer inte brukaren in med handlingar leder det till att ansökan avslås med ett avslagsbeslut. Kommer brukaren in med handlingarna i tid har socialsekreteraren max 14 dagar på sig att utreda och besluta i ärendet.

Riktlinjerna gäller handläggning av ärenden av ekonomisk karaktär.

Övergripande anvisningar

Barnperspektivet

Socialsekreterare ska särskilt uppmärksamma och beakta barnens situation i de familjer som får försörjningsstöd.

I varje ärende som rör familjer med barn bör barnens intressen särskilt dokumenteras och följas upp. Detta behöver nödvändigtvis inte betyda att den enskilda får bistånd enligt sin ansökan.

Vid hot om avhysning eller avstängning av hushållsel ska särskild hänsyn tas vid bedömningen om ekonomiskt bistånd. Vid beslut eller förslag till beslut som innebär att en barnfamilj måste flytta, ska handläggaren redovisa och ta hänsyn till eventuella konsekvenser för barnen. Detsamma gäller vid avslag till ansökan om bidrag till uppehållet eller där man överväger att lämna avslag till ansökan om matpengar i en akut nödsituation. Det är viktigt att bedöma barnens förhållanden då det är fråga om umgänges- och resekostnader.

- Bedöm vad som är till barnets bästa.
- Avväg barnets bästa mot andra legitima intressen.
- Dokumentera bedömning och avväganden samt grunderna för dessa.

Rutiner för hur barnperspektivet ska beaktas och redovisas

Vad gäller ansökan

Beskriv hur barnet/barnen berörs och på vilket sätt, kortsiktigt och långsiktigt. Vilket behov finns? Konsekvenser och risker om behovet inte tillgodoses för barnet. Beskriv omfattningen av det sökta biståndet.

Hur gammalt är barnet/barnen

Ta ställning till om barnet/barnen skall lyssnas på. När man kan prata med barnet om dess situation beror på dess ålder och mognad. Samtalet redovisas i utredningen. Även om barnet uttrycker en vilja är det inte säkert att den sammanfaller med det som faktiskt är barnets bästa. Vad som är barnets bästa måste bedömas utifrån en vuxen persons perspektiv, kunskap och erfarenhet.

Familjens totala situation

Beskriv hur den totala ekonomiska och sociala situationen ser ut. Vilka andra intressen kan beaktas – föräldrarnas ansvar och förmåga till ansvar, förekommer det missbruk eller andra sociala problem i familjen. Det bör alltid ingå i utredningen att ta reda på, och dokumentera, om familjen har kontakt med någon annan enhet inom socialtjänsten.

Beslutsmotivering/bedömning

För ett resonemang kring en helhetsbedömning av barnets behov och situation. Väg in för- och nackdelar med att bevilja alternativt avslå det sökta biståndet och väg in konsekvenserna för barnet/barnen. Vid avslag på sökt bistånd ska det framgå under beslutsmotiveringen hur barnet/barnen påverkas, barnchecklistan kan användas som stöd.

Viktigt! För familjer med långvarigt biståndsbehov och familjer som under lång tid lever i närheten av riksnormen men med endast sporadiskt bistånd måste barnens förhållande särskilt beaktas, utredas och redovisas.

Vid till exempel hyres- och elskulder måste konsekvenserna för barnet beaktas. Barnfamiljer ska inte genom flyttning tvingas bryta upp från skola, barnomsorg och kamrater.

Vid långvariga biståndsbehov är det viktigt att beakta barnets möjligheter till fritidsaktiviteter, kläder och rekreation i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2009:23.)

Barnchecklista

Före beslut fattas i ett ärende görs en bedömning utifrån följande frågeställningar:

1. Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?
JA/NEJ
2. Innebär beslutet att barns och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter beaktas? JA/NEJ
3. Innebär beslutet att barns och ungdomars rätt till god hälsa och utveckling beaktas? JA/NEJ
4. Innebär beslutet att barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening? JA/NEJ
5. Har särskild hänsyn tagits till fysiskt och psykiskt funktionsnedsatta barns och ungdomars behov? JA/NEJ

Helhetsperspektivet

Den enskilde sökanden har rätt att bli sedd utifrån sin livssituation. Det innebär att handläggare ska remittera till lämplig instans. Det innebär att handläggare ska samverka med andra parter som finns såväl inom förvaltningen/kommunen som utanför. Vid misstanke om att barn far illa, ska anmälan till mottagningsenheten göras. Den enskilde ska bemötas med respekt för sin person och mötet ska präglas av dialog.

Anvisningar

Beslut om bistånd sker enligt delegation och efter, av socialnämnden, antagna riktlinjer.

Alla ansökningar ska prövas enligt 4 kap. § 1 Socialtjänstlagen (SoL). Vid särskilda skäl kan bistånd även beviljas enligt 4 kap. § 2, avslag ges då enligt § 1.

Enligt 4 kap. § § 1, 3 SoL har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt, rätt till bistånd från socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Den enskilde har inte rätt till bistånd om hen inte efter förmåga försöker bidra till sin försörjning.

Biståndet ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå och utformas så att det stärker den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv.

I alla ärenden ska en individuell behovsprövning göras.

Försörjningsstödet

Försörjningsstödet är uppdelat i två delar.

Del 1

Den första delen är riksnormen som beslutas av Sveriges regering varje år och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen ska täcka. Riksnormen grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar.

Normen tillgodoser den enskildes kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon.

Riksnormen för beräkning av skäliga kostnader enligt 4 kap. 3 § första stycket i socialtjänstlagen (2001: 453) är uppdelad i personliga kostnader och gemensamma hushållskostnader.¹

Justering av riksnormen

I vissa fall finns skäl att gå ifrån riksnormen och beräknas på högre nivå. Exempel på detta är i ärenden där våld i nära relation förekommer. Man kan också justera riksnormen till en lägre nivå. Exempel på detta är då någon råkat i akut nödläge, såsom att den enskilde har kunnat försörja sig men inte gjort det och saknar helt medel till sin försörjning.

Del 2

Den andra delen av försörjningsstödet innebär rätt för den enskilde att få bistånd till vissa speciella utgifter såsom hyra, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

I denna del av försörjningsstödet måste en prövning göras om kostnaderna är skäliga.

¹ Förordning om ändring av socialtjänstförordningen (SFS 2001:937)

Livsföring i övrigt

Den enskilde har också rätt till bistånd till sin livsföring i övrigt. Innehållet i insatserna preciseras inte i lagen. Begreppet innehåller en lång rad behov av stöd och hjälp, service, behandling, vård och omsorg och avser alla de behov den enskilde kan ha för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Den rättspraxis som utvecklats under den tid som Socialtjänstlagen varit gällande och Socialstyrelsens Allmänna råd bör kunna ge vägledning i bedömningar.

Skälig levnadsnivå

Begreppet ”skälig levnadsnivå” är inte bara en nivåbestämning utan avser också vilken form av bistånd som kan tillgodose behovet. Det är ett uttryck för kvalitén i insatsen samt för vilken ambitionsnivå som är rimlig.

Vid en bedömning måste en sammanvägning ske mellan den önskade insatsen, kostnaderna för denna samt en jämförelse med andra insatser.

Den enskilde har inte rätt att välja sociala tjänster oberoende av kostnad.

Handläggning

Vid handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd ska målet alltid vara självförsörjning.

Det är viktigt att utreda den enskildes förutsättning att erhålla medel till sin försörjning inom ramen för Lagen om allmän försäkring samt inom arbetsmarknadsområdet.

Metoder

Trepartsmöten mellan brukare, handläggare inom ekonomiskt bistånd samt handläggare från annan myndighet, till exempel Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan. En arbetsplanering där vardera parten åtar sig vissa specifika uppgifter. Dokumentation sker i verksamhetssystem.

Ekonomisk rådgivning

Älmhults kommun har avtal med Ljungby kommun kring budget- och skuldrådgivning. Vid behov bör handläggare hjälpa den enskilde med enklare ekonomisk planering och rådgivning.

Överklagande

Bestämmelserna i 4 kap § 1 SoL innebär att individer, efter behov, har rätt till prövning av alla former av socialt bistånd. Den som är missnöjd med ett beslut har rätt att överklaga.

För socialnämnden innebär det att besvärshänvisning ska ges vid **alla** biståndsbeslut.

16 kap 3 § SoL, Övriga bestämmelser

Socialnämndens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om nämnden har meddelat beslut i fråga om:

- ansökan enligt 2a kap 8 § SoL
- bistånd enligt 4 kap § 1 SoL

- vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap § 5 SoL

Beslut i dessa frågor gäller omedelbart. En förvaltningsrätt eller kammarrätt får dock förordna att dess beslut skall verkställas först sedan det vunnit laga kraft.

Sökande grupper

Arbetskonflikt

Personer indragna i arbetskonflikt har rätt till försörjningsstöd efter samma grunder som andra hjälpsökande. Biståndet är förenat med återbetalningsskyldighet. Beslutet ska vara skriftligt och innehålla uppgift om omständigheterna som utgör grund för återbetalning. Beslutet ska delges den enskilde i vanlig ordning.

Biståndet beviljas enligt 4 kap 2 § SoL, efter det att biståndet avslagits enligt 4 kap 1 § SoL.

Arbetslösa

Den som är arbetslös kan riskera att passiviseras. Därför är ett aktivt arbetssökande viktigt för att fylla lagens kriterier för rätten till bistånd. Den enskilde ska vara inskriven vid Arbetsförmedlingen samt anta erbjudet arbete. Till denna skyldighet kopplas också övriga åtgärder inom ramen för arbetsmarknadspolitiken.

Företagare

Huvudregeln är att försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd skall inte ska betalas ut för att finansiera affärsverksamhet eller för att reglera skulder för företagare.

Försörjningsstöd skall inte betalas ut för att finansiera affärsverksamhet vare sig direkt eller indirekt, inte heller till att reglera skulder som uppkommit i sådan verksamhet.

Driver företagaren ett företag som inte lönar sig och ansöker om försörjningsstöd till sin och familjens försörjning kan ansökan avslås genom att hänvisa den enskilde till att antingen ta ut avtalsenlig lön eller ställa sig till arbetsmarknadens förfogande.

Under en övergångsperiod kan det vara skäligt att komplettera med försörjningsstöd om det rör sig om tillfälliga problem. Perioden bör inte överstiga tre månader.

Vid en avveckling/konkursansökan kan ekonomiskt bistånd beviljas. Beslut ska föregås av redovisning från revisor och om konkurs föreligger en kopia av konkursansökan. Sökande skall ha ställt sig till arbetsmarknadens förfogande och ansökt om arbetslöshetskassa eller annat arbetsmarknadsstöd.

Vid nödsituationer kan tillfälligt ekonomiskt bistånd beviljas.

Undantag: Aktuellt hushåll som uppbär starta-eget-bidrag.

Hemmavarande barn

Föräldrar är underhållsskyldiga mot barn till dess barnet fyllt 18 år. Om den unge fortfarande går på gymnasiet kvarstår underhållsskyldigheten till dess grundutbildningen är avslutad, dock längst till 21 år (7 kap 5 § Föräldrabalken)

Från höstterminen det år den unge fyller 20 år och går på gymnasiet ska bidragsdelen av studiemedel sökas. Bidraget medräknas som inkomst vid ekonomisk beräkning.

Då föräldrar som har vuxna barn i hemmet och söker försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ska hyresintäkt tas med i beräkningen.

Skolungdomars arbetsinkomst för grundskole- och gymnasieelever, högst 21 år. Bortse från inkomst upp till ett helt prisbasbelopp, under ett kalenderår. Avser nettoinkomst efter skatteavdrag. Vid högre tas den unge bort från beräkningsunderlaget.

Hemmavarande barn och ungdom med egen inkomst ska bidra till sin egen försörjning, inte till föräldrarnas försörjning.

När en omyndig söker försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ska kontakt tas med föräldrarna. Vid behovsbedömning ska hela familjens ekonomiska situation beaktas.

När socialnämnden fattar beslut om att det ekonomiska föräldraansvaret ska upphöra har socialsekreterare på insatsenheten uppföljningsansvaret, medan det ekonomiska biståndet handläggs av socialsekreterare på ekonomi/flyktingenheten.

Undantag för föräldrarnas underhållsskyldighet är om ett barn, som har fyllt 18 men inte 21 år, på egen hand ansöker om ekonomiskt bistånd, i de fall det rör sig om att barnet är utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller om barnet har bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående (SOF 2013:1)

Kriminalvårdade och häktade

För kriminalvårdade och häktade får rätten till försörjningsstöd för hyra samt avgift för a-kassa prövas, bör bistånd betalas ut i maximalt 6 månader. I övrigt gäller kriminalvårdens ansvar.

Makar/sambor

Makar är underhållsskyldiga mot varandra enligt 6 kap. 2 § Äktenskapsbalken. Makes/makas försörjningsskyldighet går före rätt till försörjningsstöd. Deras ömsesidiga försörjningsansvar får ske med utgångspunkt från de faktiska omständigheterna.

Sambor ska vid prövning av rätt till försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd likställas med gifta. Sambors försörjningsskyldighet gentemot varandra gäller som regel från första månadens sammanboende.

Vid separation ska alltid en kopia av ansökan om äktenskapsskillnad inlämnas.

Efter separation är huvudregeln att vardera parten svarar för sin försörjning. Äktenskapsskillnad kan föregås av betänketid. Under betänketiden är makarna fortfarande gifta med varandra och försörjningsskyldigheten gäller, oberoende på bostadsort/bostadsland.²

² Hänvisning Kammarrättsdom 2001-12-14 Mål nr 2018-2001

Medborgare från andra länder Asylsökande

Det är Migrationsverket som ansvarar för försörjning för asylsökande. Asylsökande har vid behov rätt till dagersättning som ska räcka till mat, kläder och skor, hygienartiklar, medicin, andra förbrukningsvaror och fritidsaktiviteter. Särskilt bidrag är till för kostnader som är nödvändiga för angelägna behov. Det kan till exempel vara kostnader för vinterkläder, glasögon, kosttillskott samt handikapp- och spädbarnsutrustning.

Asylsökande omfattas av LMA, lagen om mottagande av asylsökande, med flera och har inte rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL för förmåner av motsvarande karaktär. Rätt till bistånd finns därför inte heller för bostadskostnader. Asylsökande tillhör personkretsen som omfattas av LMA även om de inte tar emot LMA-ersättning, exempelvis i avvaktan på att en utvisning ska verkställas.

Läs mer: [Migrationsverkets webbplats](#)

Ensamkommande barn och ungdomar

Kommunerna har ett särskilt ansvar för så kallade ensamkommande barn och ungdomar och mottagandet omfattas i stort sett av samma regler som andra barn och unga i behov av stöd eller skydd. Kommunen ansvarar för vård, stöd och boende även under asyltiden. Ensamkommande kan få insatser i form av familjehemsplacering, hem för vård och boende (HVB), eller stödboende. Barnets huvudsakliga uppehälle som mat och logi, tillgodoses inom ramen för placeringen. Asylsökande barn har vid behov rätt till dagersättning och särskilt bidrag enligt LMA.

Den som fyller 18 år under asylprocessen och inte behöver vård inom socialtjänsten kan hänvisas till Migrationsverkets boende för asylsökande. Asylsökande under 18 år har rätt till hälso- och sjukvård i samma omfattning som de som bor inom regionen. Asylsökande barn och ungdomar har rätt att gå i förskola och skola. För att läsa på gymnasiet måste studierna i Sverige ha påbörjats innan den unge personen har fyllt 18 år.

För de ensamkommande barn och ungdomar som bor på HVB-hem eller i stödboende har kommunen ett föräldraansvar för. Det innebär att de likställs med hemvarande barn och har rätt att tjäna pengar och behålla inkomsten upp till ett prisbasbelopp. Övriga personer som söker som ensamkommande ska ses som vilken vuxen sökande som helst. Är personen behov av gymnasiestudier läggs ärendet upp till socialnämndens utskott för beslut. Från och med höstterminen det år personen fyller 20 år är den berättigad till ersättning från CSN och därmed betalas inget ekonomiskt bistånd ut vid studier.

EU/EES-medborgare

För att EU/EES-medborgare ska ha rätt till ekonomiskt bistånd i Sverige krävs antingen uppehållstillstånd, UT, som beslutas av Migrationsverket eller uppehållsrätt, UR, enligt vissa kriterier som ska vara uppfyllda.

EU/EES-medborgare som inte uppfyller kriterierna för uppehållsrätt måste alltså ha uppehållstillstånd för att ha rätt till bistånd.

En person som har uppehållstillstånd kan styrka detta genom att visa ett beslut från Migrationsverket. När det gäller uppehållsrätt finns det inte något formellt

bevis på sådan och personen behöver styrka sin uppehållsrätt på annat sätt. Socialtjänsten måste utifrån vad den enskilde kan redovisa om sin situation ta ställning till om personen uppfyller kriterierna för uppehållsrätt i varje enskilt fall. Att en person tidigare har haft uppehållsrätt eller är folkbokförd i Sverige eller har svenskt personnummer styrker inte att personen har uppehållsrätt vid tidpunkten för aktuell ansökan om bistånd.

Läs mer: [Vägledning för socialtjänsten i arbetet med EU/EES-medborgare s.32–35 på Socialstyrelsens webbplats \(PDF\)](#)

Nyanlända anvisade personer

Nyanlända, anvisade personer får etableringsersättning under max 24 månader. I avvaktan på att en etableringsplan upprättas hos Arbetsförmedlingen, kan nyanlända anvisade ansöka om försörjningsstöd, under det så kallade ”glappet”. I samband med ansökan om försörjningsstöd ska inskrivningsbeslut från Arbetsförmedlingen uppvisas. Därefter betalas försörjningsstöd ut enligt samma regler som gäller i övrigt. Vid mottagande av kvotflyktingar bör en mer generös behovsprövning göras. Asylsökande får ersättning från staten till sin försörjning enligt LMA (Lagen om mottagande av asylsökande).

Nyanlända, inte anvisade personer

En person som själv väljer att flytta från Migrationsverkets förläggning utan att fått en kommunplacering har inte rätt till ekonomiskt bistånd enligt SoL (Kammarrätten 2016–4787). Den enskildes behov av försörjning hade kunnat tillgodoses om hen hade stannat kvar på förläggningen.

Utrikes medborgare som inte är asylsökande

Den som inte är svensk eller nordisk medborgare ska antingen ha uppehållstillstånd eller uppehållsrätt för att ha rätt till socialt bistånd som inte är akut. Medborgare utanför EES-området behöver alltid ha ett gällande uppehållstillstånd för sådan rätt. Upphållstillstånd söks hos Migrationsverket. När uppehållstillstånd beviljas utfärdar Migrationsverket ett skriftligt beslut.

När det gäller uppehållsrätt finns det inte något formellt bevis på sådan och personen behöver styrka sin uppehållsrätt på annat sätt.

Läs mer: [Migrationsverkets webbplats](#)

Personer med utvisningsbeslut

Enligt 2 kap 1 § och 2 a kap 1 § SoL har kommunen ansvar för alla som vistas i kommunen när ingen annan är ansvarig. Det innebär att i de situationer där staten inte längre har ett ansvar, till exempel för personer med avvísings- och utvisningsbeslut och som inte längre får LMA-bidrag, blir det istället den kommun där den enskilde personen vistas som är ansvarig för stöd och hjälp enligt socialtjänstlagens bestämmelser. Eftersom dessa personer saknar uppehållstillstånd så har de inte rätt till fullt försörjningsstöd. Om de ansöker om bistånd så är det i förhållande till nödsituation som socialtjänsten prövar ansökan om bistånd. Med nödbistånd avses att avvärja fara för liv och hälsa. Det kan röra sig om till exempel livsmedel, läkemedel eller rimlig boendekostnad om det finns barn i familjen. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar att uppmärksamma barns behov även vid nödprövning.

2017-06-05 kom en dom från Högsta Förvaltningsdomstolen. HFD:s dom konstaterar att kommunen inte får ge bistånd med stöd av 4 kap 1 § i socialtjänstlagen (SOL) till personer med avvísings- eller utvisningsbeslut. Men HFD säger också att kommunen enligt 2 kap 1 § SOL har det yttersta ansvaret för att enskilda personer som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. För att fullgöra den skyldigheten kan kommunen använda en annan bestämmelse i socialtjänstlagen, nämligen 4 kap 2 §. De som får stöd genom LMA kan inte samtidigt få bistånd från socialtjänsten i en kommun.

Personer som har fått sin ansökan om asyl nekad men som ändå väljer att stanna i Sverige behåller i vissa situationer rätten att få bistånd enligt LMA. I de situationer rätten till LMA-bidrag upphör är det istället kommunen som blir ansvarig om en nödsituation uppstår.

Missbrukare

När missbruk är anledning till arbetslöshet ska den enskilde delta och medverka i utredning av arbetsförmågan.

När det gäller personer med påvisbart pågående missbruk kan försörjningsstödet reduceras om det är uppenbart att biståndet inte används till avsett ändamål.

Sjukskrivna

Nedsatt eller bristande arbetsförmåga skall styrkas med läkarintyg. Den enskilde är berättigad till försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd som komplettering om sjukpenningen understiger detta stöd. Den enskilde kan sakna sjukpenningplacering och är då berättigad till försörjningsstöd. Försörjningsstöd kan betalas ut som förskott på förmån då den sjukskrivne överklagat beslut om indragen sjukpenning.

I det fall att sjukersättning ska prövas av Försäkringskassan (FK) skickas in vid första utbetalning av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd blanketten "Begäran från socialnämnden om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning" till FK och den enskilde ska underrättas om det.

Studerande

Huvudregeln gäller att försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd inte betalas ut till studerande. Efter prövning kan försörjningsstöd betalas ut i akuta situationer i samband med sjukdom eller då minderåriga barn finns i familjen och det föreligger nöd.

Vid studier under ett sammanhängande läsår, beräknas studiemedel från CSN räcka till under den tid som beslut om studiemedel avser. Rätt till bistånd finns därför inte under denna period då sökande inte bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande.

Den studerande ska redan under våren ha sökt arbete för att vara berättigad till försörjningsstöd under den kommande sommaren. Socialnämnden kan begära av den som söker försörjningsstöd under studieuppehållet att delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet.

Om den ena parten i ett hushåll studerar och studierna är en förutsättning för den framtida försörjningen, bör socialnämnden inte ställa som villkor för ekonomiskt bistånd att denne avbryter studierna för att stå till arbetsmarknadens förfogande. Om den studerande däremot har faktiska möjligheter att utan studierna få arbete

som medför stadigvarande försörjning, kan det vara rimligt att den studerande söker arbete för att kunna bidra till familjens försörjning. Den studerande bör dock få fullfölja påbörjad termin eller kurs. Universitetsstudier kan enbart bli aktuellt om ena parten i ett hushåll har sådan inkomst att skälig levnadsnivå inte uppnås. Blir en sådan situation långvarig ska arbete gälla före universitetsstudier. Bistånd beviljas under högst en termin vid universitetsstudier.

Studier som är en arbetsmarknadsåtgärd, samt SFI för nyanlända upp till och med D-nivå godkänns med bibehållet försörjningsstöd. Är det däremot studier som också är studiemedelsberättigande godkänns det under förutsättningen att den studerande har en ersättning från Arbetsförmedlingen. Om aktivitetsstödsdagarna är slut, ska den studerande ansöka om studiemedel (bidrag och lån). Den studerande bör dock få fullfölja påbörjad termin eller kurs innan detta krav ställs.

I hushåll där en part erhåller studiemedel ska hela beloppet räknas som inkomst. Vid behov kan bistånd godkännas till inköp av begagnat studiematerial mot uppvisande av kvitto och litteraturförteckning. Sökande ska i första hand låna studiematerial. Om den enskilde väljer att endast utnyttja bidragsdelen i studiemedel skall hela studiemedelsbeloppet inklusive lånedelen ändå beräknas som inkomst eftersom den studerande haft möjlighet att studera med fullt studiemedel.

Värnpliktiga

Värnpliktigas kostnader för bostad och uppehälle täcks genom andra bidragsformer. Rätt till försörjningsstöd finns inte.

"Tågavhoppare"

Kontakt tas med hemkommunen. Om den enskilde nekar detta lämnas avslag på ansökan om bistånd. Ansökan från "tågavhoppare" hanteras med stor restriktivitet.

Riktlinjer A-Ö, 4 kap. SoL

Alla ansökningar om bistånd prövas enligt 4 kap. 1 § SoL.

A

Avgift till arbetslöshetskassa eller fackföreningsavgift

Bistånd till fackavgift eller arbetslöshetskassa ska betalas ut med det belopp som gäller för den organisation som den enskilde tillhör. I det fall det är möjligt att få avgiftsbefrielse eller reducerad avgift ska i första hand sådan ansökan göras.

Advokat/rättshjälpkostnader

Ansökan skall bedömas med restriktivitet. Det ska finnas särskilda skäl som barn och/eller kvinno-/mansfridsperspektiv. Ansökan om rättshjälp ska göras av den enskilde.

Akutboende

Kan beviljas i nödläge då andra möjligheter uttömts. I första hand ska det billigaste alternativ väljas av vandrarhem eller hotell. Vid våld i nära relationer ska främst kvinnojour eller boendenätverket mellan kommunerna i länet användas.

Arbetsresor/busskort

Kostnader för arbetsresor ska godtas, likaså kostnader för resor för att söka arbete samt delta i andra aktiva åtgärder som kommunen eller Arbetsförmedlingen ordnar. Arbetsresor beviljade av Arbetsförmedlingen beviljas första månadskortet i dess helhet, därefter beviljas endast egenavgift på 600 kronor/månad.

Busskort beviljas enligt ovan då resvägen överstiger fem kilometer.

Om allmänna kommunikationer saknas kan försörjningsstöd betalas ut för bilkostnader i samband med arbetsresor utifrån Riksskatteverkets schabloniserade milkostnad.

B

Barnomsorgsavgift

Löpande barnomsorgsavgift per innevarande månad godtas. Vid avsaknad av beskattningsbar inkomst tas inte barnomsorgsavgift ut då denna avgift är inkomstrelaterad. Det är den sökande som ska meddela inkomstförändringen till barnomsorgen.

Vid växelvis boende bör föräldrar begära delad räkning.

Barnomsorgsskuld

Barnomsorgsskulder täcks inte genom ekonomiskt bistånd. Här hänvisas till avbetalningsplan respektive möjlighet att få avskrivning av berörd förvaltning.

Barnvagn

Bistånd till barnvagn kan beviljas efter bedömning till ett värde av maximalt 1 000 kronor.

Begravningskostnader

Bistånd till begravningskostnader beviljas i de fall där dödsboets tillgångar inte är tillräckliga för att täcka skäliga kostnader för en enkel begravning. Vid bedömning av dödsboets betalningsförmåga ska begravningskostnader gå före betalning av skulder, hyra, hushållsel, telefon med mera.

Alla kända tillgångar som finns på dagen för dödsfallet avräknas direkt vid ansökan om begravningskostnad även eventuellt kommande skatteåterbäring. Som huvudregel ska kända inestående inkomster inte förskottas utan sökande får begära avbetalning hos begravningsbyrån. Återkrav ska upprättas mot tillgångar som kan visa sig senare.

Skälig kostnad för begravning beviljas med faktisk kostnad upp till 50 % av basbeloppet. Kostnader som omfattas av biståndet är tjänster som begravningsbyrån utför, kista med dekorationer, svepningsarbete, urna, transporter, balsamering, bärare vid bisättning, arvoden, hyra av kapell, annons. Bistånd till ovan uppräknade kostnader beviljas för begravning i Sverige.

Kostnader för begravningsakt i kyrkan med präst, organist och vaktmästare för de som inte är medlemmar i svenska kyrkan beviljas inte.

Kostnader för hemtransport vid dödsfall utomlands beviljas inte. Om en svensk resenär avlider på utlandsresa är det antingen personens hem- eller reseförsäkring eller de anhöriga som får betala kostnader för transport av den avlidna till Sverige. Om försäkring saknas och anhöriga inte har ekonomiska möjligheter att betala för hemtransport hjälper ambassaden till med att ordna en enkel och värdig begravning utomlands.

Bistånd till kostnad för begravning av minderårig eller ofullgånget foster prövas i förhållande till vårdnadshavarens ekonomiska situation.

Bilnehav

Innehav av bil upp till ett halvt prisbasbelopp får den sökande äga utan att det påverkar rätten till bistånd. Några kostnader för bilen godkännes inte. Bilar som överstiger ett halvt prisbasbelopp ses som en kapitaltillgång och ska normalt säljas. Undantag görs för handikappanpassad bil, Försäkringskassans bedömning om bidrag gäller. Detta skall styrkas med beslut från Försäkringskassan.

Nya klienter kan få upp till tre månader på sig att sälja bilen. Nettoöverskottet från försäljningen ska betraktas som en tillgång att användas till försörjningen.

Klienten ska kunna styrka låneskuld som funnits på bilen. Kan inte lån styrkas betraktas hela försäljningssumman som en tillgång. Observera att försäkring kan återbetalas vid försäljning av bilen, men inestående skatt tillfaller den nye ägaren.

Bistånd kan ges för bilkostnader utifrån Riksskatteverkets schabloniserade milkostnad. Denna ersättning ska täcka alla övriga kostnader för bil.

Bostadskostnad

Utgångspunkten för bedömning av boendekostnad är vad en låginkomsttagare på orten har möjlighet att kosta på sig.

Vid övervägande om den sökande ska flytta till en billigare bostad ska en individuell bedömning alltid göras och hänsyn ska tas till de sociala konsekvenser som kan uppstå, med särskild prövning då det gäller familjer med barn.

Hänsyn ska tas till

- lediga lägenheter på orten
- biståndsbehovets varaktighet
- sociala och/eller humanitära skäl

Dubbel hyra är inte godtagbar kostnad. Undantag vid byte av lägenhet kan dubbel hyra godkännas i max 14 dagar.

Vid första ansökan, eller vid behov, ska hyreskontrakt uppvisas. Vid ansökan ska klienten visa upp hela hyresavin. Kvitto på inbetald hyra ska också visas. Alla hyresintäkter reducerar boendekostnaden. Garagekostnad godkänns inte.

Vid beräkning av skälig hyreskostnad för inneboende bör det beaktas hur stor andel av bostaden den inneboende disponerar. Vid beräkning räknas varje rum som två enheter och köket som en enhet.

Godtagbar boendekostnad

I varje enskilt fall görs en bedömning om kostnaden är skälig utifrån högsta hyresnivån, se bilaga 1. Vatten kan tillkomma, se tabell i bilaga 1.

Om den sökandes boendekostnad överstiger den högsta godtagbara nivån ska hen ges skäligt rådrom för bostadsbyte, i normalfallet 6 månader, från den tidpunkt den enskilde fått information.

Om det kan anses rimligt att den sökande flyttar till en billigare bostad, men den sökande ändå inte gör detta, kan biståndet för boendekostnader fastställas till ett skäligt belopp helt utan hänsyn av den faktiska kostnaden.³

Ungdomars boende (18–25 år)

Observera föräldrarnas försörjningsskyldighet enligt 7 kap. § 1 Föräldrabalken.

Avgörande för rätten till bistånd till hyresdel är om det skett en förändring i den unges faktiska boendesituation. Har hen inte betalat hyresdel tidigare, till exempel i föräldrahemmet, så utgör inte enbart omständigheten att gymnasiestudierna avslutats som skäl till att bevilja bistånd till hyran. Omvänt gäller att om den unge löpande betalat en hyresdel bör, om hen saknar egna medel, bistånd beviljas med hänsyn till hens del i den gemensamma boendekostnaden.

³ Se Kammarrättsdom 2003-02-12 Målnr 5976–2001

Ungdomar under 21 år och som går i gymnasiet kan ibland ansöka om egen bostad och försörjning på grund av sociala skäl. Huvudregeln är att föräldrarna är försörjningsskyldiga.

Den sociala utredningen utförs av socialsekreterare i mottagningsenheten barn, unga och vuxna samt insatsenheten barn, unga och vuxna. Socialsekreterarna i mottagningsenheten eller insatsenheten tar upp ärendet för nämndbeslut. Därefter handläggs ärende av socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd.

Villor, småhus, bostadsrätt

Om bostaden representerar ett ekonomiskt värde till exempel i form av en egen villa eller bostadsrättslägenhet och behovet av bistånd kan betraktas som långvarigt bör detta utgöra skäl till att byta bostad. Utredningen ska leda fram till en bedömning av familjens möjlighet att klara sin situation inom 3 månader, ett villaboende ska jämföras med lägenhetsboende.

Att ta hänsyn till vid handläggning:

- en kontroll av att villalån inte avser annan konsumtion ska göras
- en försäljning av villan kan vara den bästa lösningen

Vid beräkning av boendekostnad ska följande poster accepteras:

- ränta avseende boendelån/hypotekslån. Med ränta avses nettoräntan, det vill säga eventuellt statligt räntebidrag och skattejämkning har tagits hänsyn till.
- faktiska driftskostnader.

När den faktiska boendekostnaden räknats ut ska den jämföras med "godtagbar boendekostnad på orten".

Det är den enskilde som själv ska ordna bostad.

Den som ansöker om försörjningsstöd för en andrahandslägenhet ska visa upp andrahandskontraktet, förstahandskontraktet, ett godkännande av andrahandsuthyrning från hyresvärden samt en kopia av hyresavin.

C

Cyklar

Cykel kan behövas för arbetsresor och att ta sig till och från skolan, från 12 år. Efter prövning kan cykel beviljas, efter en nivå för "bättre begagnad" cykel, max 1 000 kronor.

D

Dator

Dator, till ett värde av max 2 000 kronor, kan beviljas till sökande som varit aktuella på förvaltningen under minst 6 månader och som bedöms att inte bli

självförsörjande inom skälig tid. Detta för att tillförsäkra sökande skälig levnadsnivå.

E

EI

Kostnader för hushållsel bör beviljas för den faktiska kostnaden. Normal förbrukning för en mindre lägenhet (1 rum och kök – mindre 2 rum och kök) är cirka 2000 kWh/år och för en större lägenhet cirka 5000 kWh/år. I dessa värden ingår inte el för uppvärmning som element eller värmepump. För en villa är normal elanvändning cirka 5000 kWh/år om villan inte värms upp med el. Om villan värms upp med el är normal energiförbrukning cirka 20 000 kWh/år. Konsumentverkets tidigare beräkningar kan också användas för att göra bedömning om ett hushåll förbrukar oskäligt mycket el (bilaga 1).

Om elförbrukningen bedöms vara oskäligt hög bör den enskilde få rimlig tid på sig att minska sin elförbrukning till en skälig nivå.

EI-skulder

Utredning görs med hänsyn till barnperspektivet. Det ska tas hänsyn till att det är en uppkommen skuld och ska hanteras som en sådan. I första hand ska den sökande göra upp en avbetalningsplan med sin elleverantör.

F

Feriearbete/skolungdomars arbetsinkomst

Feriearbete/skolungdomars arbetsinkomst avser ungdomar som går i skolan och som inte fyllt 21 år.

Vid beräkning av hushållets gemensamma inkomster ska den unges inkomst, upp till nivå av ett helt basbelopp, inte räknas in i hushållets inkomstunderlag. Om den unge har högre inkomst ska den unge inte medtas i beräkningsunderlaget. Avser nettoinkomst under ett kalenderår.

Fickpengar

Fickpengar till personer som är placerade (detta gäller inte i ärenden med våld i nära relationer) beviljas inte av socialsekreterare på ekonomi/flyttingenheten. Fickpengar beviljas i beslutet om placeringen. Kostnader för kläder/skor, fritid, hygien, telefon och tidning ska rymmas i fickpengen. Socialsekreterarna i ekonomigruppen är behjälplig med att ta fram posterna.

Aktiviteter som ingår i behandlingen ska ingå i behandlingskostnaderna.

Flyttning

Bistånd till flyttkostnader kan betalas ut under förutsättning att flyttningen är motiverad. Skäl till detta kan vara att den enskilde fått arbete. Det kan också finnas sociala och/eller medicinska skäl.

Då flyttningens skälighet prövats ska i första hand flyttningen ske till självkostnad, det vill säga att den enskilde klarar flytten själv.

Flyttfirma anlitas om detta är nödvändigt. Begär in kostnadsförslag från minst två flyttfirmor innan bistånd beviljas.

Om flytten sker av arbetsmarknadsmässiga skäl ska möjligheten till statliga bidrag undersökas.

Flyttning inom Älmhults kommun beviljas med max 1 200, kronor genom uppvisade av kvitto.

Till en person med försörjningsstöd kan försörjningsstöd betalas ut för hyra och uppehälle den första månaden i den nya kommunen.

Försäkring

Hemförsäkring ingår i försörjningsstödet enligt Konsumentverkets riktlinjer (bilaga 1). Allriskförsäkring godtas.

Pensions-, kapital-, liv- och olycksfallsförsäkring godtas inte.

Vid sparande av pensions- och kapitalförsäkring ska detta räknas som en kapitaltillgång om den enskilde har möjligheten att frigöra kapitalet.

Förebyggande barn-/ungdomsvård

Barnfamiljer som har sociala svårigheter eller annan problematik kan beviljas extra bidrag i förebyggande syfte. Exempelvis till lägervistelse, kurs, aktiviteter och liknande för barnen.

I vissa fall kan det vara motiverat att ge ett högre belopp än riksnormen för att den enskilde ska kunna delta i organiserade aktiviteter som skolresor, lägervistelser med mera.

G

Glasögon

Bistånd till glasögon bör betalas ut i de fall behovet intygas av läkare eller optiker. Den enskilde ska komma med kostnadsförslag.

I första hand ska ett komplettpris anges, om inte detta är möjligt ska kostnaden för glasögonbåge inte vara högre än 2 % av prisbasbeloppet.

Då den enskilde på grund av olycksfall behöver nya glasögon, kontrollera om det finns försäkring.

Om hjälpbehovet är tillfälligt ska det utredas om behovet av glasögon är akut. Om så inte är fallet ska den enskilde klara kostnaden då hen är självförsörjande.

Om den enskilde ansöker om kontaktlinser ska bistånd motsvarande kostnad för glasögon beviljas om det inte finns behov som är styrkt av en läkare.

Vid behov av läsglasögon köps dessa på apoteket eller i dagligvaruhandel, kostnad godkänns vid uppvisade av kvitto.

Barn som är i behov av glasögon får ett bidrag från Region Kronoberg. Bidraget är för tillfället 800 kronor. Resterande del av kostnaden beviljas från kommunen.

H

Hemutrustning

Vid ansökan om hemutrustning bör ett hembesök göras.

För hemutrustning kan bistånd beviljas utifrån förteckning, se bilaga 2. Beloppet avser en vuxen person. Vid fler personer i familjen ökas beloppet med kostnaderna för ytterligare säng, sängutrustning, handdukar och badlakan.

TV ska anses ingå i skälig levnadsnivå och beviljas enligt lägsta marknadspris.

Nyanlända anvisade personers behov av hemutrustning tillgodoses via CSN-lån.

När det gäller ungdomar som varit placerade genom socialnämnden har socialförvaltningens insatsenhet barn, unga och vuxna ett långtgående ansvar för att dessa ungdomar får ett fungerande boende.

Hemtjänst

Socialnämndens avgiftstaxa är konstruerad så att den sökandes förbehållsbelopp ska täcka en skälig levnadsnivå. Om så inte är fallet ska i första hand avgiften jämkas.

Handläggare tar kontakt med avgiftshandläggare inom socialförvaltningen i sådant fall.

Husdjur

Ekonomiskt bistånd beviljas inte till husdjur. Särskild prövning kan göras av kostnader för avlivning, utackordering, försäljning på grund av institutionsvistelse.

Hyresgaranti

Förekommer generellt inte.

Hyresskulder/avhysning

Den enskilde ska själv förhandla med hyresvärd, försöka skaffa en annan bostad och så vidare.

Borgensmans ansvar ska alltid tas hänsyn till.

Om den enskilde under tiden som hyresskulden uppstått varit berättigad till boendekostnad inom ramen för försörjningsstöd enligt 4 kap 1 o 3 § § SoL, kan hen ha rätt till bistånd till den delen av skulden om hyresrätten kan få tillbaka.

Tidpunkten för akut nödsituation är när den enskilde står eller kommer att stå utan bostad på grund av avhysning. Kronofogdemyndigheten beslutar om datum för avhysning.

Vid bifall till hyresskuld ska alltid biståndet betalas direkt till hyresvärden. För hushåll som tidigare beviljats hyresskuld ska hyran vid varje bidragsmånad betalas till hyresvärden.

I

Ideella skadestånd

Ideella skadestånd räknas som tillgång vid prövning av ansökan om försörjningsstöd.

Behov av långvarig och kostsam behandling ska avräknas från tillgången. Ideella skadestånd är till exempel ersättning från Brottsofffermyndigheten.

Internet

Uppkopplingskostnad gällande internet kan beviljas per hushåll med en maxkostnad per månad med 250 kronor.

J**Julklapp**

Vid långvarigt biståndsbehov, över 6 månader, beviljas bistånd till julklapp för barn och umgängesbarn med 250 kronor per barn. Biståndet ska betalas ut till barn och ungdomar till dess de slutar gymnasiet, dock högst till de fyllt 21 år.

K**Kapital**

Vid sparande i kapital-/pensionsförsäkringar ska detta räknas som kapitaltillgång om den enskilde har möjlighet att frigöra kapitalet.

Kapital räknas alltid som en tillgång.

Barns tillgångar

Barns tillgångar tas hänsyn till när det gäller barnets del av försörjningsstödet eller vid en ansökan om ekonomiskt bistånd som avser barnet.

Minderåriga barn kan ha sparade medel med upp till 15 % av basbeloppet utan att det påverkar familjens rätt till försörjningsstöd. Barn som arbetat under ferier kan ha ett högre belopp utan att det påverkar familjens rätt till bistånd.

Enbart det förhållandet att tillgångar är satta under så kallad överförmyndarspär, är inte i sig ett hinder för att ta barnets tillgångar i anspråk till barnets behov. Tillgångar som i realiteten inte kan disponeras ska inte tas med i bedömningen.

Där det är uppenbart att föräldrar skänkt/skrivit över tillgångar på barnet ska dessa tas med i beräkningen av försörjningsstödet.

Kläder

Kläder ingår i riksnorm. Kläder kan beviljas efter prövning. Vid förskolestart kan ett startbidrag för inköp av extra kläder beviljas med 300 kronor per barn mot uppvisade av kvitto. Vid långvarigt bistånd kan en extra klädnorm avseende vinterkläder beviljas per barn.

Kronofogden

Indrivning av skuld hos Kronofogden är inte en godtagbar kostnad. Vid ansökan om tandvård eller glasögon ska den enskilde söka uppskov/anstånd med skulden hos Kronofogdemyndigheten.

Kvarskatt

Kvarskatt är inte en godtagbar kostnad. Den enskilde ska ansöka om anstånd hos Skatteverket. En individuell bedömning görs av socialsekreterare om den

sökande har fått bistånd när skulden uppstått och om den sökande fortfarande får bistånd.

L

Legitimationshandling

Kostnad för en legitimationshandling (id-kort eller pass) ingår i begreppet ”skälig levnadsnivå” varför bistånd vid behov bör beviljas. Ungdomar från 13 år bör beviljas legitimationshandling, kolla med bankerna vad de kan erbjuda.

Livsmedel utöver riksnorm

Förutsättning för att bevilja bistånd till livsmedel utöver norm är att den enskilde hamnat i akut nödsituation. Här ska barnperspektivet beaktas.

Då personen tappat sin plånbok ska polisanmälan uppvisas samt utdrag från bankkonto.

Lån

Privata lån och banklån är inte godtagbara kostnader. Den enskilde ska i första hand söka anstånd med amortering och ränta hos banken.

Läkar-/sjukhusvård, medicinkostnad och sjukresor

Kostnader för läkarvård samt receptbelagd medicin ingår i norm. Godkänns per månad enligt schablon, upp till högkostnadsskydd.

Annan hälsovård, för personer som är berättigade till försörjningsstöd, såsom avgifter för sjukvårdande behandling eller hjälpmedel som inte ersätts av regionen, godtas efter remiss från läkare eller annan sjukvårdspersonal. Förebyggande hälsovård, såsom cellprov godkännes.

Kostnader för läkarintyg som socialnämnden begärt är en godtagbar kostnad.

Alternativ behandling/medicin godtages inte. (Hänvisning till 2 kap. 2 § SoL och Prop. 2001:80)

Vid sjukhusvård längre än 14 dagar under biståndsberättigad månad ska summan motsvarande livsmedel reduceras från riksnormen.

Sjukresor upp till högkostnadsbeloppet beviljas. Därefter ansöker den enskilde hos Serviceresor, Växjö.

M

Magasineringskostnad

För personer som saknar permanent bostad bör den faktiska boendekostnaden inkludera kostnader för magasinering av egna tillhörigheter under en begränsad tid. Magasinering ska begäras av den enskilde.

R

Rekreation

Bistånd kan beviljas efter en restriktiv bedömning utifrån barnperspektivet.

S

Skulder

Det åligger inte socialtjänsten att svara för den enskildes skulder.

Statliga skulder beviljas normalt inte. Den enskilde bör kontakta den myndighet det gäller för att göra upp en avbetalningsplan. I de fall den sökande blivit återbetalningsskyldig på grund av för högt utgivet bostadsbidrag, under samma period som försörjningsstöd betalats ut, tas hänsyn till det månatliga återbetalningsbeloppet vid ny ansökan om försörjningsstöd.

Spädbarnsutrustning

Vid ansökan om spädbarnsutrustning kan bistånd ges utifrån framtagna lista (bilaga 2) gällande spädbarnsutrustning. Den enskilde ska själv uppge vad hen söker till samt kostnaden för detta. Nyanländas behov tillgodoses via CSN-lånet, som kan utökas efter det att barnet är fött och har fått sitt personnummer.

T

Tandvård

Om den enskildes behov av ekonomiskt bistånd är kortvarigt ska en bedömning göras utifrån eventuella överskott enligt norm och den beräknade tandvårdskostnaden (Prop. 2001/01:80). Alla beslut om tandvård överstigande 10 000 kr ska gå till förtroendetandläkare för bedömning. Finns tveksamhet om att föreslagen tandvård inte kan anses utgöra nödvändig tandvård kan förtroendetandläkare konsulteras även i de fall där kostnaden beräknas understiga 10 000 kr.

Vid långvarigt bistånd, minst 6 månader, beviljas förebyggande tandvårdsåtgärder i form av undersökning en gång/år.

U

Underhållsstöd

Försörjningsstöd ska inte betalas ut till underhållsstöd. Den enskilde ska ta kontakt med Försäkringskassan för att få nedsättning eller anstånd med betalningen.

Umgänges- och resekostnader

Umgängeskostnader ska främst regleras mellan föräldrarna efter egen överenskommelse eller efter Försäkringskassans regler för underhållsstöd. Resekostnader vid umgängesresor delas av föräldrarna.

Om föräldrarna inte kommer överens och om barnets umgänge med den förälder barnet inte bor med äventyras, kan umgängeskostnader betalas ut i försörjningsstödet.

Kostnader för umgänge med barn begränsas till 4 dagar/månad samt 2 veckor på sommaren samt 1 vecka vid jul och i de fall behovet är större prövas detta

särskilt. Den ersättning som betalas ut baseras på mat och fritidsnorm i riksnormen.

Ansökan om umgängesresa till utlandet ska prövas av Socialnämndens utskott.

Utlandsresor

Bistånd till utlandsresor medges generellt inte.

Ö**Överskjutande skatt**

Räknas som inkomst.

Övrigt

Det går inte att ta upp den mångfald av ansökningar som kan förekomma. Den enskilde har rätt att ansöka om bistånd till vad hen vill. Ansökan ska prövas utefter lag, praxis och riktlinjer.

Normer för bedömning av skäligen kostnader

Boende

Lägenhetstyp	Högsta godtagbara hyra
Ensamstående	4 671 kronor
2 vuxna	5 833 kronor
1–2 vuxna, 1 barn upp till 3 år	5 833 kronor
1–2 vuxna, 1 barn	7 070 kronor
1–2 vuxna 2–3 barn	8 585 kronor

För varje barn utöver 3 barn, läggs 1 225 kronor/barn till i hyreskostnad.

Elförbrukning enligt Konsumentverkets tidigare beräkning

Förbrukning/månad, hyreslägenhet
1 pers. 180 kWh
2 pers. 240 kWh
3 pers. 280 kWh
4 pers. 340 kWh
5 pers. 380 kWh
6 pers. 430 kWh
7 pers. 460 kWh

Hemförsäkring mindre tätort under 50 000 invånare (KO) 2020

Antal personer i hushållet	Kostnad per månad
1 person	90 kronor
2 personer	110 kronor
3 personer	120 kronor
4 personer	150 kronor
5 personer	160 kronor
6 personer	180 kronor
7 personer	180 kronor

Läkarvård och medicin

	Maxbelopp	Per månad
Läkarvård	1 150 kronor	96 kronor
Medicin	2 350 kronor	196 kronor

Vatten, varmt och kallt

	Maxbelopp
1 person	265 kronor/månad
2 personer	530 kronor/månad

Uppgifter från Älmhultsbostäder

Inköp av hemutrustning 2020-01-24

IKEA Resårbotten med bäddmadrass Järnudda 90 x 200	849 kronor
Kudde Axag	49 kronor
Täcke Grusblad	119 kronor
Lakan Knoppa, 2 st á 35 kronor	70 kronor
Påslakan Trädaster, 2 st á 49 kronor	98 kronor
Ben Bjorli, 4 st	200 kronor
Summa	1385 kronor

Tallrik Oftast, 6 st á 5 kronor	30 kronor
Skål Oftast, 6 st á 10 kronor	60 kronor
Mugg Stelna, 6 st á 5 kronor	30 kronor
Glas Reko, 6 st	15 kronor
Bestick Förnuft 24 delar	99 kronor
Gryt-/kastrullset Annons, 5 delar	99 kronor
Stekpanna Kavalkad 2 st	59 kronor
Köksredskap Fulländad, 5 delar	39 kronor
Sax Trojka, 3-pack	20 kronor
Potatisskalare Stäm	10 kronor
Rivjärn Idealisk	29 kronor
Skärbräda Finfördela 2 st á 15 kronor	30 kronor
Knivar Ändlig, 3 delar	79 kronor
Ugnsform Följsam	29 kronor
Serveringsskål Oftast	10 kronor
Durkslag Vispad	20 kronor
Summa	658 kronor

Badlakan Kornan 100x150 cm, 4 st á 59 kronor	236 kronor
Kökshandduk Tekla 4 st á 5 kronor	20 kronor
Handduk Kornan 50*30 2 st á 15 kronor	30 kronor
Tvättkorg Jäll	39 kronor
Summa	325 kronor

Lampa Tvärs 4 st, á 25 kronor	100 kronor
Led ljuskälla, 2 st, á 20 kronor	40 kronor
Gardiner (spetsgardiner) 4 par á 39 kronor	156 kronor
Gardinstång Räckä, 4 st á 30 kronor	120 kronor
Duschdraperi Bjärsen och ringar	29 kronor
Summa	445 kronor

Soffa, secondhand	700 kronor
Matbord med fyra stolar	500 kronor
Soffbord och Tv-bänk (bord "Lack" kan köpas på IKEA)	298 kronor
Summa	1498 kronor
Tv 22 tum (max 1800 kronor), inköp via internet	1800 kronor
Elgiganten, fraktfritt, lev 3–5 arbetsdagar	
Summa	1800 kronor
Utrustning av sovrum i stödlägenhet, ungdomar	
Sängbord	100 kronor
Byrå	300 kronor
Bordslampa	50 kronor
Taklampa	50 kronor
Påslakan + lakan	168 kronor
Summa	668 kronor
Spädbarnsutrustning	
Spjålsäng Sniglar	649 kronor
Madrass Pluttig	129 kronor
Kudde Len	40 kronor
Täcke Len	79 kronor
Lakan Len 2-pack	79 kronor
Påslakanset Gulsparv, 2 stycken	118 kronor
Spjålkydd Len	130 kronor
Summa	1224 kronor
Skötbord Sniglar	299 kronor
Skötbädd Skötsam	79 kronor
Summa	378 kronor
Badbalja Lättsam	79 kronor
Barnvagn	1000 kronor